

AF GORM ALBRECHTSEN
goal@vejleamtsfolkeblad.dk

Busser fra Odsherred

Det er ikke størrelsen, det kommer an på. Bogen "Bilerne fra Odsherred" er med sine 50 sider ikke stor af omfang, men handler dog om sværvægtene på vejen, nemlig busser og store køretøjer.

I en serie om specialkøretøjer fortæller forfatteren og bushistorikeren Jens Birch, Sorø, om busserne fra Odsherreds Karosserifabrik, der lukkede i 2003. Fabrikken lå i den nordvestsjællandiske stationsby Asnæs, og var grundlagt af Zakarias Nielsen. Han lavede sit første karrosseri i 1926, men var allerede begyndt på tømmer- og karetmagervirksomhed i 1905.

Bogen skildrer foruden virksomhedens historie også

detaljer fra en omfattende produktion af buskarrosserier. Der blev bygget mindst 135, men ikke ret mange af dem fandt vej til Jylland. Foruden at være et interessant kildemateriale for busnørdere er bogen også fornøjelig som skildring af et tidsbillede.

"Bilerne fra Odsherred" af Jens Birch, 50 s. og ca. 100 illustrationer, Forlaget J-bog, ~~188~~ kr.

BØGER

BILERNE FRA ODSHERRED

AF ERICH KARSHOLT

Der var engang hver by havde sit egen bryggeri, mejeri – og en karrosserifabrik. Naturligt nok, for bilerne blev de første årtier fremstillet uden karrosseri, det var noget køberne selv skulle tage sig af. Efterhånden som massefabrikationen af biler satte ind var det dog kun erhvervs- og specialkarrosserier, der blev fremstillet af de lokale karrosserifabrikker. Ikke mindst fordi der i mange år var nationale krav til f.eks. hyrevogne, busser og lastbiler. Men de krav blev færre og da der samtidig var forbundet omkostninger med at få specialfremstillet karrosserier, så blev den del også standardiseret. Så karrosserifabrikkerne forsvandt efterhånden og i dag er kun få specialfabrikker tilbage.

Derfor er det vigtigt at bevare historien om de fabrikker, der satte deres eget præg på bilernes udvikling. En af dem der gør en stor indsats i at samle og bevare foto og dokumentation er Jens Birch, der for nyligt har udgivet bogen: *Bilerne fra Odsherred – Om karrosseribygning på Odsherreds Karrosserifabrik i Asnæs*. Her skildres historien fra Zakarias Nielsen, der var tømrer og hjulmand, i 1926 etablerede fabrikken og frem til den lukkede i starten af den nye årtusinde. Især i 1950'erne og frem til 1960'erne rullede mange biler og især busser ud fra fabrikken i Asnæs. En del af karrosserierne kom på Mercedes-Benz, så bogen tilføjer dan danske Mercedes-Benz historie et godt kapitel om karrosserifabrikernes betydning. ■

*Jens Birch: Bilerne fra Odsherred. J-bog, 2012; 54 sider.
Bogen kan erhverves via www.j-bog.dk*

Eksempler på Mercedes-Benz med karrosserier fra Odsherred – foto fra bogen:

Mercedes O319, 1959 leveret til rutebilejer Ejnar Madsen i Slagelse. I dag er busser som denne i utrolig høj kurs.

Rustvogn fra 1960'erne leveret til bedemand i Holbæk.

Hestetransportvogn fra 1960'erne opbygget på Mercedes OP330 til Gunnars Hestetransport i Ordrup.

Bilerne fra Odsherred

Om karrosseribygning på Odsherreds Karosserifabrik i Asnæs.

Af Jens Birch.

Udgivet af forlagte J-bog. ISBN: 978-87-991540-8-1.

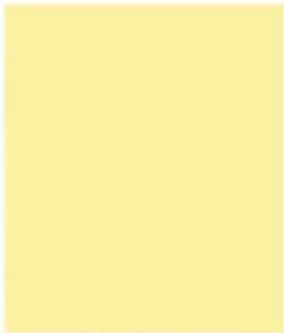
52 sider i format 20,5 x 20,5 cm. Heftet med blødt omslag.

39 farvefotos, 68 sort/hvide fotos samt fire tegninger og andre illustrationer.

Bogladepri: 135,- kr.

Jens Birch er en flittig herre med efterhånden mange bøger på cv'et. Denne gang har han kastet sig over at beskrive en af landets mindre karosserifabrikker og dennes produktion. Det sker på den for forlaget J-bog velkendte måde med ikke så meget tekst og så en hel masse dejlige billeder af det, det egentlig drejer sig om: bilerne.

Det med teksten skal ikke forstås negativt. Ofte kan det være svært at opdrive arkivalier fra små familiedrevne virksomheder, og når det tages i betragtning, så sørger Jens Birch for, at læserne kommer rigtig godt rundt om virksomheden. Der er vist ikke meget, som ikke bliver fortalt – mener, anmelderen, der som barn selv boede i Asnæs i virksomhedens gode dage. Alligevel så var mit kendskab til denne virksomhed minimalt, før jeg fik læst bogen. Det er der nu ændret på.

Bogen er som sagt forsynet med en dejligt omfattende stak billeder. De er godt gengivne, måske med et enkelt undtagelse, så det er en fryd at gense fordums busser og lastbiler. Kort sagt, så er dette en anbefalelsesværdig bog, der især vil egne sig som mandelgave til ham, der har det meste i forvejen.